שוכב נרבע · ותסוך לקרבה לכל לסוקלו תרי בעינן דתמר מר (ב"ק קף מה.) כמיתת הבעלים כך מיתת השור : **ותנא תונא** · לעניין פסולי קרבן בזמנים ובכורות : **ולריכא** · לתמוטינן בכולהו לתקיעתו הודאה היא : **תוי ליה בימי עומתמו** · ולא תיכפת ליה ולאו הודאה היא ומותרים לעוברים : **נאו נגבי מוכח קיימי** · ולא תיכפת ליה להכחישו והודאה מיהא לא הויא ומיתסר לקרבה לריכא : **תמחו זיכפה כעד אחד** · כלומר תמר לו עד אחד לתמך זיכתה והוה קושה מהו ליחסר העד עליו : **ולא הוה תמי** · הוה סמיך לעת הקבוע לו לפני שמואל : **עדר** · שמואל שליח בתריה שימהרנו לבא : **מאי נאו מי מסיימן לך** · תהי עד כשאר עד אחד דידעת ליה שהיו מפסולי עדות דלאו גזלנא הוא : **תעקה** · הוחיל ולא הכחישתו : **יגאי סמלך** · מן הכהנים של תמונתים הוה: **לכוהנים** · שם מדינה שבמדבר : **מלומים** · ירקות הם ונקמן 'ככלי' בלשון תרמי כמו הקוטפים מלוח עלי שיח (מיכ ג) : **כשפיו עסוקים בעניו** · ביח שני שבתו מן הגולה והיו עניים והיו מוליכין טולאות במלאכה לקח תנו ולכל מלומן להיות זכר לעוני תבותיהו ולהודות לפני הקדוש ב"ה שהצליחתו והעשירתו : **לבן של פרוסים עליך** · שומליך הם ומין שמחים בהצלחתך : **ומה תעשה** · לידע שכן הוא : **פתח לבך בניו שבין עיניך** · הן לין הקדש על מלחך ויעמדו על רגליהם לפי שהשם כשוב בו והם יגלו ולא לבד ותע"ג דלאו שמע עשוה כדלמר בפ"ב (נעיל נד.) בנדי כהונה ניתנו ליהנות בהם : **שהיו לומרים למו נשנים מן המוזיעים** · לכך מיתו בו שהיו הפרוסים לומרים עליו "תמו כשביל במודיעים"–כרך על בית תממונתיו–היה ובניו' פסולה להכוהנ ובמלה לבניו ובמלת חלל : **וירדלו חכמי יטרמל נוסם** · שכעס המלך עליהם : **לך טוח דינו** · למכול מרפתו : **וכך טוח דינך** · כתמיה שלא תקנם מהם : **רומפס** · הרגם : **מה פסח עליה** · שמא תשחטו לתמר לית לים תרי ס"ת כרוכה ומונחת בחוכה המלות ולא ישתכחו : **ותוכן כרעה** · לשון ויכך ניך ויגמול שקדים (במדבר יז) ל"ת בערה לשון טוללים (יחזקאל ו) כניתוק המבעיר גחלת : **שמעון בן שטח** · לחי תשמו היה ותחביתו : **היכי דמי** · ויבוקש הדבר ולא נמלא? דמשמע שהחזיקוהו במזקת כשרות : **סמוך לחבני**–דלמרי תשחבתי והיכי קלמר "ולא מלאתי" ולמרת לוקי תרי לכהדי תרי ולוקי לחיתמת מחזקתה ס"מ *לי היה קמן והיכתה בחה לב"ד להכירה לבל בנים זה הגדון לין לו מזקה דכשרות שהרי מעידים על מחילת לידתו בפסול : **אלא נאו בעד אחד** · העיד על המכויה ובאו אנים והכחישוהו : **דרב אחא בר מניומי** · בעלמא : **שמשה בכניסו אחתיס** · הכניסו להם שפתה וכבורים שהיו זאת ונעבוה מהם לאחר שנכנסים עד שלא נחיחדה בלא עדים היולך לין כאן הכחשת עדים :

מנא

*) [וניחוי ליאור כתבו בכתובות כו: ד"ה מאן]

אישרך נרבע והלה שותק נאמן ותנא תונא *ישנעבדה בו עבירה, ושהמית על פי עד אחד או ע"פ הבעלים נאמן? האי ע"פ עד אחד היכי דמי אי דקא מודו בעלים היינו "ע"פ הבעלים" אלא לאו דשתיק, וצריכא: דאי אשמעינן הך קמייתא אי לאו דקים ליה בנפשיה *דעבדתולין בעורה לא הוה מיתי, אבל נטמאו מהרותיך מימר אמרינן האי דשתיק דסבר "חזי ליה בימי טומאתי" ואי אשמעינן האי משום דקא מפסיד ליה בימי מהרתו אבל ישורו נרבע מימר אמר *כל השוורים לאו לגבי מזבח קיימי, צריכא. אביעיא להו אשתו וינתה בעד אחד ושותק מהו אמר אבי נאמן רבא אמר אינו נאמן. והוי דבר שבערוה ואין דבר *שבערוה פחות משנים אמר (אבי) מנא אמינא לה? דההוא סמיא דהוה מסדר מתנייתא קמיה דמר שמואל יומא חד נגה ליה ולא הוה קאתי, שדר שליחא אבתריה, אדאויל שלית בחדא אורחא אתא איהו בחדא כי אתא שליח אמר: "אשתו וינתה" אתא לקמיה דמר שמואל-א"ל: אי מהימן לך ויל אפקה ואי לא, לא תפיק, מאי לאו אי מהימן עלך דלאו גזלנא הוא אבא אי מהימן לך כבי תרי ויל אפקה, ואי לא, לא תפקה, ואמר אבי בנא אמינא לה דתניא (מעשה בינאי המלך שהלך לכוחלית שבמדבר וכיבש שם ששים כרכים ובחורתו היה שמח שמחה גדולה וקרא לכל חכמי ישראל, אמר להם אבותינו היו אוכלים מלוחים בזמן שהיו עסוקים בבנין בית המקדש אף אנו נאכל מלוחים זכר לאבותינו" והעלו מלוחים על שולחנות של זהב ואבלו, והיה שם אחד איש ליץ, לב רע, ובליעל ואלעזר בן פוערה שמו ויאמר אלעזר בן פוערה לינאי המלך: "ינאי המלך לבם של פרושים עליך", "ומה אעשה" הקם להם בציץ שבין עיניך, הקים להם בציץ שבין עיניו, היה שם זקן אחד ויהודה בן גדידיה שמו, ויאמר יהודה בן גדידיה לינאי המלך "ינאי המלך-רב לך כתר מלכות, הנח כתר כהונה לזרעו של אהרן"-שהיו אומרים "אמו נשבית במודיעים" ויבוקש הדבר ולא נמצא ויבדלו חכמי ישראל בזעם, ויאמר אלעזר בן פוערה לינאי המלך: "ינאי המלך, הדיומ שבישראל כך הוא דינו, ואתה מלך וכהן גדול כך הוא דינך" "ומה אעשה? אם אתה שומע לעצתי רומסם", "ותורה מה תהא עליה? הרי ברוכה ומונחת בקרן זוית כל הרוצה ללמוד יבוא וילמוד" אמר רב נחמן בר יצחק מיד נזרקה בו אפיקורסות דהוה ליה למימר "תינוק תורה שבכתב, תורה שבעל פה מאי?" מיד ותוציא הרעה על ידי אלעזר בן פוערה ויהרגו כל חכמי ישראל, והיה העולם משתומם עד שבא שמעון בן שטח והחזיר את התורה לישנה) היכי דמי: אלימא "דבי תרי אמרי "אישתבא" ובי תרי אמרי "לא אישתבא" מאי חזית דסמכת אהני סמוך אהני אלא בעד אחד ומעמא דקא מכחשי ליה בי תרי, הא לאו הכי-מהימן אפה לעולם תרי ותרי *וכדאמר רב אחא בר רב מנימי בעדי הזמה הבא נמי בעדי הזמה ואבעית אימא כדרבי יצחק דאמר רבי יצחק "שפחה הבניסו תחתיה, אמר רבא כנא

אינם שמחים בשמחתך · ומה אעשה לירע אם כן הוא · הקם תן ציץ הקדש על מצחך שיעשוהו על רגליהם לפי שחשם כתוב בו והם יגלו לבן ג) שאומרים לכך מיחה בו ובבגדי כהונה ניתנו ליהנות שלא בשעת עבודה · שהיו אומרים ב) עליו שלא היה מהן שנשבית אמו בהר המוריעים כרך של חשמונאי ושנאה אביו ושבויה פסולה לכהונה ומצא שהוא חלל · היכי דמי דקאמר דלא נמצא ההיקוהו בכשרות · סמוך אהני פר' שואי אשרת אוקים תרי לחדי תרי ומוקים אחתא אחוקה ה"מ אי איתא קמן והיתה באה לב"ד להחירה אבל זה הנדון לפניגו אין לו הוקה דכשרות שהרי מעידין על תחלת לידתו בפסול ע"כ · ובג' האשה שנתארמלה ביאורו האמת : בעד אחד.שהעיד שנשבית ושנים הבחישוהו : הוסה שהניחו העדים דאמרו ביום שאתם מעידים היית עמנו בסקום פלוני ובזירה הבחוב היא שהאחרונים נאמינים:שפתה ג) ע"ל למתות כך מיהות כהן · כ) תמו נשבית במודיעים · לכך מיתו בו שהיו הפרוסים לומרים עליו כ"ל · ג) ע"ל הכניסו · והיינו שמא כל זמן שהיקוה שמא ויתמנו ·

צ א ב מיי' פ"ד מהל' איסורי מזבח הל' כ : צא ג מיי' שם פ"ד מהל' תשובה הל' יח סמ"ע עשין מח טוש"ע יוה"ע סימן קנת סעיף ט :

צב ד מיי' שם הלכה יז סמ"ע שם טוש"ע יוה"ע סימן קנו סעיף ג וסימן קנת סעיף ט :

כתובות מא. זבחים יב: [תוספתא דכ"ק פ"ד]

ס"ל דאבל

[ב"ק נת.]

גיטין כ: נ. סד. [ובמות פת.]

ע"ל תת לכם למתות כך מיהות כהן · ס"ת מ"מ

גליון הש"ס

תוס' ד"ה סקס וכו' ומפרש ר"ת מי' יומא פט ע"ת תד"ה בנדי כהונה:

ס"ל תמי

יבמות נד. כריתות כה.

סורית אינם נשם ביאור אלא לתחת בתרי הנשי שנכנסו לתוך הארון

ברכות מה.

תוס' ר"י הזקן

בעד א' שאמר לו אני מאמינך אע"פ שאינו יכול לירע דוראי (מוהר) [אשור] בה. היא היא כמו הני דלעיל ואסורה: ונגה · איהר: דלאו נוגנא · דנאמן בשאר עד א' · אלמא אפי' בעד אחד הואיל ושתק אסורה: כבי תרי · אפקה ותן לה כתובתה ולצאת ידי שמים קאמר · ומפרש ר"ת שאע"פ שהיא מכחישתו אי מהימן ליה כבי תרי אם בא לצאת ידי שמים חייב להוציאה פי' לצאת מידי פסק דאע"ג דמאמין בדברין לא מילתא בזירא היא לנביה דהא ליכא תרי סהדי אלא חד סהדא וחד סהדא הכא לאו בלום דעא אלא דואיל ומהימן ליה דהיא לה הך אתתא לנביה כתחיבה פסק של חלב או של שומן כל הוכא דמהימן ליה · ולשון הר"ם פ"ח דאיסורי ביאה ה"ז יוציא כדי לצאת מידי פסק ע"כ · איכא מ"ד דהואיל ומשום שומנך דעתו בדבריו הויא לה הך אתתא לנביה כתחיבה פסק של חלב או של שומן אי בתר הכי נהפכה דעתו ולא מהימן ליה אפי' לא נתן אמתלא ומעם פפני מה אינו מאמינו עתה אפ"ה הואיל ואינו מאמינו עתה אם לא נרשה לא יגרשנה ושריא ליה. דהשתא איתברר ליה דלאו החיבה דאיסורא היא לנביה · כי היכי דהחיבה דאיסורא פסק חלב פסק שומן דאסירא ליה מפסק אי בתר הכי אתברר ליה דהויא שומן ודאי שריא ליה מכי אתברר ליה התירא ואיכא מ"ד דהואיל ומהימן ליה הוי פסק שאינו מתברר אע"פ שיהפך דעתו דלא מהימן ליה · ומפתברא דהא דאמרי' (החיכה) דשויא אנפשיה התיכא דאיסורא · ה"פ היכא דליכא מהדי אבל איכא מהדי דליכא איסורא מותר : של פרושים · של חכמי ישראל כלומר

נ.ו.א (ע"ז ע"ב ע"ש) אאר זו אך אל "אשתך ג'נפה" ופוא אאי – נאמן (ג"ע) נבא – אינו נאמן

אפנע אפי' ובא

ב"ח"ת רבא (מיא ב' יוכ"ד רבא (אא) אפי' ואינו לך ובח"ת אאי"